శ్రీ ఆదూరి వెంకటసీతారామమూర్తి

ఈ చీకటి విడిపోలేదు

హైదరాబాదు మీంచి అడుగెత్తు లేచి సూరీడు లోకంమీదికొచ్చే వేళకి సింహాచలం గుడిదగ్గర కొచ్చేశాడు. సింహాచలానికి పట్టుమని పదేళ్ళుండవు. వాడి అయ్య అప్పలకొండ బతికుండీ చదివిస్తే వీడీపాటికి ఫస్టుఫారంలో కొచ్చిసును. తెలివైనవాడూ చురుకైనవాడూ కాబట్టి ఫస్టుమార్కులు తెచ్చుకునేవాడే. కానీ ఆ అదృష్టం సింహాచలానికిలేదు. రెండుపూట్లా కడుపునిండా సారా తాగి అయ్య తనను తను చంపేసుకునే సమయానికి సింహాచలానికి అయిదేళ్ళు. పలక పట్టుకుని బళ్ళో కెళ్ళవలసిన వయసులో కడుపు పట్టుకుని వీధినబడ్డాడు సింహాచలం. వాడికి వాళ్ళయ్య మిగిల్చిన ఆస్తంతా ఓ రోగిష్టి తల్లీ; ఓ మాటలు రాని చెల్లీ. తల్లి పేరు కనకమయితే చెల్లి పేరు లక్ష్మి.

మొదట్లో పాచిపనులుచేసి పిల్లలిద్దరికీ యిన్ని గంజినీళ్ళు పోసేది కనకం. ఆ తర్వాత మలేరియా వచ్చి, మంచంపట్టేక, కోలుకుని శవంలా అయ్యాక చాల పన్లు మానేసుకుంది. దాంతో సంపాదన తగ్గింది. ఇంట్లో ఆకలి పెరిగింది. సరిగ్గా అప్పుడే సింహాచలం లోకంలో కొచ్చాడు. దగ్గర్లోవున్న దేవాలయంలోకి వెళ్తున్న జనం వాడిని ఆకర్షించారు. 'దేవుడంటే ఎవరూ?' అనే అనుమానమొచ్చిందప్పుడే. వాళ్ళమ్మ నడిగాడు.

'దేవుడంటే మనిషికాడూ గొప్పవాడూ' అంది వాళ్ళమ్మ.

అయితే అతనికెందుకు దండంపెట్టడం అనే మరో అనుమాన మొచ్చింది సింహాచలానికి.

'దండం పెట్టాలంతే' అంది వాళ్ళమ్మ. పెడితే కావలసిన విస్తాడంది. అయితే ఎవరికేది కావలిస్తే వారికది దేవుడు దండం పెట్టించుకున్నాకనే యిస్తాడన్న సంగతి అప్పుడే తెల్సుకున్నాడు సింహాచలం. అన్నీవుండి, డబ్బున్నవాళ్ళే దేవుడి దగ్గరకెళ్తుంటే నేనెందుకు వెళ్ళకూడదూ? అనుకున్నాడు. అలా అనుకున్నరోజునే వెళ్ళేడు. దేవుణ్ణిచూసి దండం పెట్టేడు. ఆకలి తీరేట్లు చెయ్యమని కోరుకున్నాడు. దండం పెట్టి బయటకొస్తూంటే డబ్బూ, అందమూ గల ఒకావిడ కారెక్కబోతూ సింహాచలాన్ని కేకేసింది. అంతవరకూ సింహాచలాన్ని దూరంగా పొమ్మనేవారే కన్పించారు గాని రమ్మనేవారు కన్పించలేదు. అంచేత ఆవిడ దగ్గరకు పరుగెత్తుకెళ్ళేడు. కొబ్బరిచెక్కా, అరిటిపండూ వాడి చేతిలోపెట్టి తీసుకోమని సౌంజ్ఞచేసి కారెక్కి తలుపేసుకుందావిడ.

సింహాచలం ఆవిడవంక ఆశ్చర్యంగా చూశాడు. తన కోరికను మన్నించి దేవుడు పంపిన మనిషేమో యీావిడ అనుకున్నాడు.

సరిగ్గా ఆనాటినుండే సింహాచలం దినచర్యలో మార్పు వచ్చింది. మనల్ని ఆదుకునేందుకు దేవుడొకడున్నాడూ అనే నమ్మకం కూడ కుదిరిందివాడిలో. అంచేత రోజులో సగభాగం గుడిదగ్గరే గడిపేవాడు. వచ్చిన ప్రసాదంలో తనుసగం తిని, మిగిలింది యింటికి తీసుకెళ్ళేవాడు.

ఎండ యింకా ముదర్లేదు. చెరువు గట్టుమీది కొంగలా గుడిముందు గట్టుమీద కూర్చున్నాడు సింహాచలం. ఆ రోడ్డమ్మట కాన్వెంటుకుపోయే పిల్లలు రెక్కలురాని కొంగల్లా అన్పించారు వాడి కళ్ళకి. ఆ కాన్వెంటు పిల్లలు యింగ్లీషులో మాట్లాడుతుంటారు, పోట్లాడుకుంటారు. పాటలు పాడుకుంటారు. పద్యాలు చెప్పకుంటారు. వాళ్ళని చూసి సింహాచలం మనసు అసంతృప్తిగా మూల్గుతుంది

వాళ్ళు చక్కగా వున్నారనికాదు–తనులేడే అని!

లోకంలోని మనుష్యుల్ని రెండురకాలుగా విభజించవచ్చు. తమకు లేదని యేడ్చేవాళ్ళూ...ఇతరులకు వుందని యేడ్చేవాళ్ళూ. వాళ్ళలో సింహాచలం మొదటి కోవకు చెందినవాడు.

సింహాచలం దృష్టి మరల్చుకుని చూసేసర్కి ఎదురుగా పెద్దిరాజు కన్పించేడు. పెద్దిరాజు కూడ ప్రసాదాల భక్తుడే. వాడితోపాటు మరో నలుగురు కూడ వున్నారు సింహాచలానికి పోటీగా.

సింహాచలం గుడివంకచూస్తూ కూర్చున్నాడు. అప్పుడే భక్తులు ఒకరూ ఒకరూ వస్తున్నారు.

సూరీడు కాస్త బైటకొచ్చి ఎండ కరకర లాడ్డంతో సింహాచలం కడుపులో పేగులు కరకరలాడ్డం మొదలుపెట్టాయి. రాత్రెప్పుడో తాగిన గంజినీళ్ళు ఎప్పుడో అరిగిపోయాయి.

ఆమధ్య జబ్బుచేసి కనకం పన్లోకెళ్ళడం మానేస్తే రాని రోజులకు మినహాయించుకుని మిగిలిన డబ్బే చేతికివ్వడంవల్ల యింట్లో గంజినీళ్ళు దొరికే దిక్కుకూడ లేకపోయింది.

అంచేత, 'బోణీదొరికిందిరారా' అని పెద్దిరాజు అనేసర్కి ఎగిరి గంతేసి ఒక్కంగలో వాడిదగ్గిరకు వెళ్ళేడు సింహాచలం. మొట్టమొదటి ప్రసాదం ఎవరికి దక్కినా అది అందరూ పంచుకోవాలనే రూలు వాళ్ళలో వుంది.

అరటిపండు ముక్క నోట్లోవేసుకుని దేవస్థానం కుళాయి నీళ్ళు కడుపునిండా తాగేసర్కి ఎక్కడలేని శక్తి వచ్చినట్లయింది సింహాచలానికి.

'యేఁరా గుంటల్లారా. అప్పుడే తెల్లారిపోయిందేటి—దోరం దాటి బైటికి పదండిముందు' అంటూ గద పట్టుకొచ్చే యముళ్ళా కఱ్ఱ పట్టుకొచ్చేడు వీరాసామి.

వీరాసామి దేవస్థానం కావలాదారు. ఆరడుగుల విగ్రహం, బొత్తు మీసాలొత్తు భయంకరంగా కన్పిస్తాడు. గొంతుతోనే అదిలించి జనాన్ని అదుపులో పెట్టే సామర్థ్య ముందతనికి. దేవుడి దగ్గర అందరూ సమానమే అయినా కార్లలో వచ్చేవారికీ కాలినడకన వచ్చే వారికీ ఎవరి అంతస్తునుబట్టి వార్ని గౌరవించగలిగే నేర్పుందతని వద్ద. బెల్లంమీద మూగిన యీగల్ని తోలేసినట్లు ప్రసాదాలకోసం గుడికొచ్చే గుంటల్ని తోలేస్తాడతడు. అందుకే వారిపట్ల వీరాసామి యమధర్మరాజు.

మెట్లు దిగి రోడ్డుమీది కొచ్చాడు సింహాచలం. సరిగ్గా అప్పుడే వచ్చి ఆగిందో కారక్కడ. అది కారులాలేదు. గండభేరుండ పక్షిలావుంది. కుబేరుడి వాహనంలావుంది. అందులోంచి దిగినవాళ్ళు మనుషుల్లాలేరు. రాక్షసుల్లానూ లేరు. దేవతల్లా వున్నారు. వారి వంటిమీది బట్టలు దేవతా వస్త్రాల్లా వున్నాయి. వాళ్ల మామూలు దంపతుల్లా కాకుండా ఆదిదంపతుల్లా కన్పించారు సింహాచలం కళ్ళకి. వాళ్ళ పక్కనున్న అయిదేళ్ళ ఆడపిల్ల బంగారురంగు గౌను వేసుకున్న దంతబ్బొమ్మలా వుంది. ఆ పిల్లని చూస్తుంటే తన చెల్లెలు గుర్తుకొచ్చింది సింహాచలానికి. ఒకే యీడువారైనా వారి ద్దరిలోనూ ఎంత తేడావుందీ అనుకున్నాడు. కానీ ఆ తేడాకి సరియైన కారణమేమిటో మాత్రం వూహించలేకపోయాడు. గొప్ప, బీద తారతమ్యాల గురించిగాని; సంఘానికే అడ్డుగోడలుగా నిలిచిన యీ అంతస్తులు, వాటిమధ్య నలిగిపోయే జీవితాలగురించి గాని; వాటివెనుక రగిలే పగ, ద్వేషాలగూర్చిగాని సింహాచలానికి నిశితంగా తెలీదు—తెల్సుకునే వయసూ కాదు.

ఎండ వేడెక్కింది. గట్టుమీద కూర్చుని గుడిలోంచి వచ్చే వారివంక ఆశగా చూస్తున్నాడు సింహాచలం. మరో నాలుగు కొబ్బరి ముక్కలు దొరికితే తను యింటికెళ్ళిపోవచ్చు. ఇంతలో...లోపల్నించి వస్తూన్న ఓ ఆసామి అతని కళ్ళబడ్డాడు. దేవుడిముందు ఎన్నో కోరికలు కోరుకుని కోరికకో కొబ్బరికాయ చొప్పున కొట్టినట్టు అతని దగ్గర చాల కొబ్బరి చెక్కలున్నాయి. తనకొకటైనా దక్కక పోదు అని గట్టు దిగాడు సింహాచలం. ఆ వచ్చినాయనకి నలభై యేళ్ళుంటాయి. బయటకొచ్చి ఏదో వెతుకుతున్నాడతను. దృష్టి నంతా అతని పైనే నిలిపి చూస్తున్నాడు సింహాచలం. అతగాడు వాచ్‌మన్‌ని పిలిచి యేదో అడిగాడు. వాచ్‌మన్ చుట్టూచూసి; తల తాటించి సింహాచలాన్నీ తతిమ్మా గుంటల్నీ కేకేశాడు. ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్న సింహాచలం ఒక్కంగలో అక్కడకు చేరుకున్నాడు.

"ఏరా గుంటల్లారా. బాబుగారి కొత్తచెప్పులు కనపడ్డం లేదంట – మీరెవరన్నా చూశార్రా."

వీరాసామి మాటలకు సింహాచలం గుండెల్లో రాయిపడింది. నిశ్చలంగావున్న ఆకాశంపై కారుమబ్బులు కమ్ముకున్నట్లు అతని మనసంతా అల్లకల్లోలమైంది. మాకు తెలీదంటే మాకు తెలీదన్నా రంతా. పెద్దిరాజు మాత్రం సింహాచలం వంక చూశాడు. ఆ చూపులో వున్నదేదో గ్రహించిన సింహాచలానికి కాళ్లలో వణుకు ప్రారంభమైంది.

"ఈ దేవత గుడికాడ యిట్లాంటి దొంగతనాలెప్పుడూ జరగలేదు బాబూ. ఎవరన్నా పొరపాట్న తొడుక్కెళ్ళేరేమో" అన్నాడు వీరాసామి. ఆ మాటల్లో తన పనిమీద తనకున్న విశ్వాసముంది. అతను నమ్ముకున్న దేవతమీద భక్తి వుంది.

చెప్పులు పోగొట్టుకున్నాయన యేం మాట్లాడలేదు. ఎవరూ తియ్యకుండావుంటే ఎట్లా పోతాయి అన్నట్లుందాయన ముఖం. ఆ ముఖం చూశాక వీరాసామికూ్కడ అదే ప్రశ్న మెదడులో ప్రవేశించింది. అతనికి అనుమానించడానికి యింకెవరూ దొరకలేదు, ప్రసాదాలకోసం పాకుల్లాడే గుంటల్తప్ప.

'ఎవడోకడు మీలోవాడే తీసుండాలిరా. లేపోతే చూసన్నా వుండాలి: నిజం చెప్పకపోతే ఒక్కొక్కడికీ తగుల్తాయి గుద్దకీలు' అంటూ కఱ్ఱెత్తేడు. వీరాసామి తల్చుకుంటే ఏమైనా చెయ్యగల్డు. పోయినేడది అమ్మోరి పండక్కి ఎవడో గుంటడు దొమ్మీ చూసుకుని జేబులు కొట్టబోతుంటే పట్టుకుని రోజంతా లైటుస్తంభాని కేసి కట్టేసుంచేశాడు. వాడుతిన్న దెబ్బలూ, వాడు కాసిన తిట్లూ విని చూసినవాళ్ళందరికీ వీరాసామి ఎంత కర్కోటకుడో తెలుస్తుంది. వీరాసామిలోవున్న గుణమేమిటంటే...మంచోళ్ళతో, వెన్నలా మెత్తగానూ వుండగల్డు; పెంకివాళ్ళతో పొయ్యిలో కఱ్ఱలానూ వుండ గల్డు. అంచేత...యిప్పుడు వీరాసామి ఎత్తిన అవతారం చూసిన గుంటలంతా జడుసుకుని బిక్కచచ్చిపోడంలో ఆశ్చర్యంలేదు.

"సిమ్మాచలం గోడిందాక తీస్తుంటే నాన్చూసినాను." అన్నాడు పుసుక్కున నూకరాజు. నూకరాజు అర్భకుడే కాదు భయస్తుడు కూడ!

ఆ మాటవిన్న సింహాచలం మనసు బోన్లోపడ్డ పులిలా గిజ గిజ లాడింది.

'ఔను నానూ చూసినానంటే నానూ చూసినా' నన్నారు అప్పిగాడూ, వీర్రాజూ.

"ఏరా! తీసినావా" అన్నాడు వీరాసామి కళ్ళెర్రజేస్తూ. వీరాసామి కళ్ళు ఎఱ్ఱ గోళీకాయల్లా కాకుండా; మండుతున్న నిప్పు కణికల్లా వున్నాయి.

వీరాసామి చేతిలో నలుగుతూన్న సింహాచలం చొక్కా సింహం నోట్లో చిక్కిన కుందేలు పిల్లలా కరకరలాడింది.

"అవున్నానిందాక తీశాను. కావవీ బాబుగారివవునో కాదో నాకు తెలీదు" అన్నాడు సింహాచలం.

ఆ మాటకి చెప్పులు పోగొట్టుకున్నాయనా, వీరాసామీ కూడ తెల్లబోయారు. మహామహులే ఒప్పుకోని నిజాన్ని వీడెలా ఒప్పుకున్నాడా అనికాదు. అంత ధైర్యంగా ఎలా చెప్పగలిగేడా అనే.

''ఎక్కడ దాచినావో తెచ్చిచ్చి'' అన్నాడు వీరాసామి గుప్పిట్లోని చొక్కా వదిలిపెట్టి.

''నాను దాచనేదు. నాకెందుకవి'' సింహాచలం మాటలకి మరింతాశ్చర్య పడ్డాడు చెప్పులు పోగొట్టుకున్నాయన.

''నాటకాల్జేస్తున్నావేట్రా'' గూబ గుయ్యిమనిపించాడు వీరాసామి. ఆ దెబ్బ చావుదెబ్బలా తగిలింది సింహాచలానికి. నీర్సానికి లోతుకుబోయిన కళ్ళు పచ్చబారి చెమ్మగిల్లాయి. తననే కేంద్రంగా చేసుకుని అమ్మవారి గుడితో సహా అంతా తనచుట్టు తిరిగినట్టయింది సింహాచెలానికి. ఆ స్థితిలో వాడిని చూస్తే చెప్పలేనంత జాలి కలిగింది చెప్పులుపోయిన అయ్యవారికి. కాలేజీ పిల్లలముందు పులిలా అరిచే ఆయన కూడ పిల్లిలామారి వీరాసామిని వారించి; ''నిజం చెప్పు నాయనా. నా జోళ్ళేం చేశావ్'' అన్నాడు సింహాచలంతో సౌమ్యంగా. వీరాసామి దెబ్బకూ్కడా రానిఏడ్పు అయ్యవారు ఓదారిస్తే ఉప్పెనలా ముంచుకొచ్చింది సింహాచలానికి. ముత్యపు చిప్పల్లాంటి కళ్ళనుండి కన్నీళ్ళు టపటపా రాలిపడ్డాయి.

''నీ కర్ధరూపాయిస్తాను. తొరగా తీసుకురా. పో'' లంచం కూడ ఎరచూపాడు అయ్యవారు.

డబ్బుమాట వచ్చేసరికల్లా సింహాచలానికి పావుగంట క్రితం జరిగిన సంఘటన కళ్ళముందు నిలిచింది.

* * *

తననెవరో పిలుస్తున్నట్టై తలెత్తి చూశాడు సింహాచలం. ఆలయ ముఖద్వారాని కెదురుగా అరుగుమీద కూర్చున్న ఓ యిరవై యేళ్ళతను తననే పిలుస్తున్నాడు.

గట్టుదిగి అటువైపు అడుగులు వేశాడు.

''చూడూ నీ పేరేంటీ.''

''సింహాచెలమండీ.''

''ఆ గుమ్మం దగ్గర అట్నించి రెండో జత జోళ్ళిలా పట్టుకొస్తావ్'' అన్నాడతడు.

అర్థంకాక అయోమయంగా చూశాడు సింహాచలం.

''నావేన్రా బాబూ. అక్కడకెళ్ళి వేసుకునే ఓపిక లేదు.'' అంటూ ఓ పదిహేను పైసలుతీసి వాడిచేతిలో పెట్టాడు. ముందు తేగూడదనుకున్నా పైసలు చేతిలో పడేసర్కి మరి మాట్లాడలేకపోయాడు సింహాచలం. పైగా అతని కాళ్ళకు చెప్పులులేవు ఖరీదైన బట్టలే వేసుకున్నాడు. చుట్టూ నలుగురు స్నేహితులు కూడ.

అందుకే మరో ఆలోచన రాలేదు.

* * *

ఆ సంగతే వున్నదున్నట్టు చెప్పేడు.

''ఛప్ దొంగనాయాలా. ఎవుడికో అమ్మేసి, పైగా కట్టు కదలు చెప్తావ్రా'' అని, అయ్యవారి వంకచూసి ''యీడు చెప్పే సినీమా కతలు విని మోసపోకండి బాబూ. ఈడిచేత నిజవేలా చెప్పించాలో నాకు దెల్సు'' అంటూ ముందుకొచ్చాడు వీరాసామి.

''దార్నపోయేవాడెవుడో ఒచ్చి అడిగితే నువ్వెందు కివ్వాల్రా'' అని ప్రశ్నించేడు, ''నువ్వెవుడి కిచ్చిందీగాదు పోయింటు, నువ్వెందు కిచ్చావూ అన్నదే కొశ్చను'' అన్న ధోరణిలో.

సింహాచలానికి మరి నోట మాటరాలేదు. వాడినేం చేస్తే యింకా నిజం చెప్తాడో అన్నీ చేసేడు వీరాసామి. కానీ ఫలితంలేదు. కష్టదశలోవున్న సినీమా హీరోయిన్ని రక్షించలేని ప్రేక్షకుడిలానే చూస్తూ నిల్చున్నారందరూ.

''నేను చెప్పిందే నిజం. అంతకుమించి నాకేం తెలీదు'' అన్నాడు చివరికి. అది తప్ప మరో మాట రావడంలేదు, సింహాచలం నోటి నుంచి. వాడి ఒళ్ళంతా పుండుమీద కారం అద్దినట్లుగా దెబ్బలకు మండుతోంది. ఆ మంట ముందు కడుపులో పేరుకున్న ఆకలిమంట తెలీటంలేదు వాడికి.

ఆంధ్రగ్రంథమాల ప్రచురణలు

పండితారాధ్య చరిత్ర

డాక్టరు తిమ్మావజ్ఝల కోదండరామయ్యగారు వ్రాసిన పీఠికతో అమ్మకానికి సిద్ధంగావుంది. వెల రు. 15-00

ఆంధ్రపత్రిక ఏజెంట్లద్వారా కూడా తెప్పించుకోవచ్చు.

.... ప్రతులకు ....

మేనేజరు,
ఆంధ్రపత్రిక, గాంధీనగర్,
విజయవాడ-3.

వాడి కళ్ళలో నీళ్ళు యింకిపోయాయి!

స్తంభానికి వెనక్కు కట్టేసినవాడి చేతులపై తాడు రాపిడికి ఒరుసుకుని చర్మం లేచింది!!

చెప్పులు పోగొట్టుకున్న అయ్యవారు మాత్రం అయ్యవార్లా కాక నిప్పులు తొక్కిన కోతిలా గెంతి చేసేదిలేక వెళ్ళిపోయాడు.

వీరాసామి కూడ చేసింది చాలునని నరశింహావతారం మార్చి తన పనిలో లీనమయ్యాడు. కొద్దిసేపట్లోనే సింహం సగం తినేసి వదిలేసిన లేడి శరీరంలా వంటరిగ అసహ్యంగా వదిలివేయబడ్డాడు సింహాచలం.

ఆ క్షణంలో తనపై తనకే అసహ్యమేసింది సింహాచలానికి. ఎదురుగా కన్పించే దేవుడిగుడినిచూస్తే పూర్వంలా గొప్పగా అన్పించ లేదు. తన కళ్ళముందు జరిగే అన్యాయాలను చూస్తూ కూడ మౌనం వహించే యీ రాతిబొమ్మకంటె మామూలు మనిషి నయ మనిపించింది. ఎవరో దయతలచి యిచ్చే ప్రసాదాలను తింటూ అవి దేవుడే యిస్తున్నాడని యిన్నాళ్ళూ తనెంత గుడ్డిగా నమ్మేడో అప్పు డర్థమైంది. దేవుడంటూ వుంటే యీ తేడాలూ, యీ దరిద్రాలూ, అన్యాయాలూ, అక్రమాలూ వుండేవా అని తనలో తనే ప్రశ్నించుకుని సమాధానపడ్డాడు. అప్పటివరకూ తెలియని సత్య మేదో అవగతమైనట్లు వాడి కళ్ళు మెరిశాయి.

* * *

సరిగ్గా అదే సమయంలో యిందాకా సింహాచలంచేత చెప్పులు తెప్పించుకుని తొడుక్కెళ్ళిన సత్యానందం కళ్ళూ ఆనందంతో మెరిశాయి.

తనచుట్టూవున్న స్నేహితుల మధ్యలో కాకులమధ్య హంసలా, ఎక్స్ట్రాల మధ్య హీరోలా, మామూలు ప్రజలమధ్య ప్రజానాయకుడిలా వెలిగిపోతున్నాడు సత్యానందం.

''మాటంటే మాటే. లేకపోతే క్లాసులో అందరి ముందూ నా అంతం చూస్తానంటాడా ?'' అన్నాడు గర్వంగా.

''వాడి రోగం కుదిర్చావు సరే. మరిప్పుడివేం చేస్తావ్ ?'' ప్రశ్నించాడు సత్యానందాన్నిపనికి పురిగొల్పిన శ్రేయోభిలాషి అప్పారావు.

''యేముందీ. యే చెప్పులు కుట్టేవాడికిచ్చినా యీ రోజు మన సిగిరెట్లకి లోటుండదు.'' ఘనకార్యమేదో చేయబోయేవాడిలా నవ్వేడు.

* * *

ఆరోజు సాయంత్రం వడదెబ్బతిన్న కాకిపిల్లలా గూడుచేరిన సింహాచలానికి ఆప్యాయంగా ఎదురొచ్చి సేద దీరుస్తుందనుకున్న అతని తల్లి రాలేదు.

వేపచెట్టు జల్లిన చీకటి కల్లాడిని చూస్తూ గుమ్మంలోనే కూర్చుండిపోయిన సింహాచలానికి మాటలురాని మరబొమ్మలాంటి చెల్లెలు చేసిన సంజ్ఞకు అదిరి లోపలికి అడుగుపెట్టాడు.

తాళ్ళు తెగిన నులక మంచంలో విరిగిన బొమ్మలా పడుకున్న వాడి తల్లి పామువాటబడ్డ కప్పలా మూలిగింది.

సింహాచలం మనసులో దుఃఖం వుప్పెనలా పొంగింది. కళ్ళలో నీటిచుక్కలేదు!

చెల్లెల్ని దగ్గరకు తీసుకుని తలనిమిరి జోకొట్టేడు.

కళ్ళు ఎప్పుడు మూతలు పడ్డాయో! మెలుకువవచ్చి చూసే సరికి గుడిసెపైన కాకులు అరుస్తున్నాయి.

లేచి, తల్లి మంచం దగ్గరకువెళ్ళి ఆమె గుండెలమీద చెయ్యి వేశాడు.

బాధలేదు — మూల్గులేదు — ఆయాసం లేదు - ఆవేశమూ లేదు — నిశ్చలంగా మంచు కంటె చల్లగా వుంది.
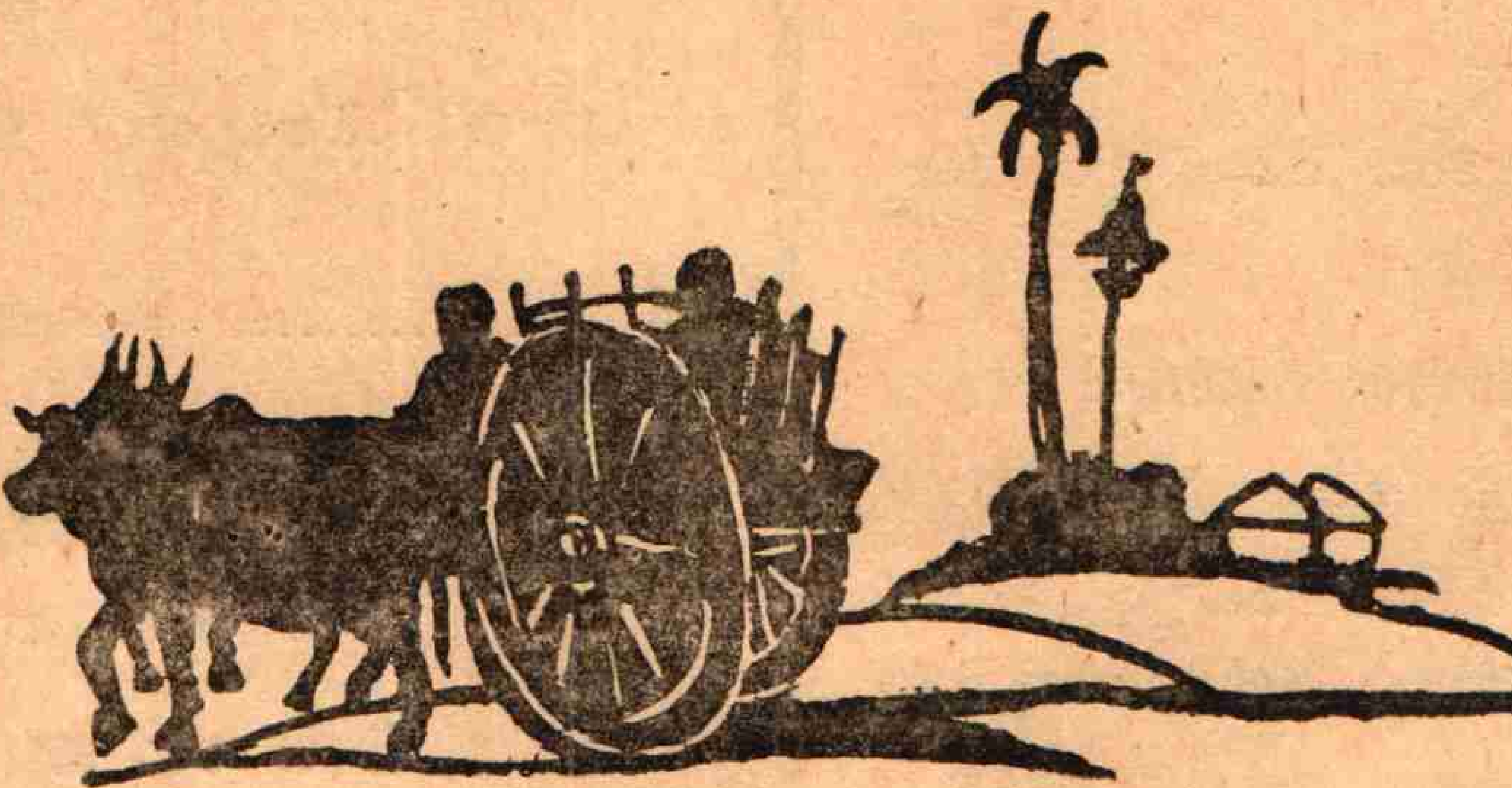
అప్పటికింకా చీకటి విడిపోలేదు.